

Tây Ninh, ngày 18 tháng 11 năm 2019

BÁO CÁO

Kết quả triển khai Đề án khung về quỹ gen cấp bộ, cấp tỉnh

Căn cứ Công văn số 3272/BKHCN-CNN ngày 17/10/2019 của Bộ Khoa học và Công nghệ về việc báo cáo kết quả triển khai Đề án khung về quỹ gen cấp bộ, cấp tỉnh, Ủy ban nhân dân tỉnh Tây Ninh báo cáo kết quả thực hiện như sau:

I. Đánh giá tình hình triển khai thực hiện và kết quả thực hiện đề án khung về quỹ gen cấp bộ, cấp tỉnh giai đoạn 2012-2019:

Thực hiện Công văn số 2026/BKHCN-CNN ngày 08/7/2013 của Bộ Khoa học và Công nghệ về việc đề án khung các nhiệm vụ bảo tồn nguồn gen cấp tỉnh, UBND tỉnh Tây Ninh đã ban hành Quyết định số 2213/QĐ-UBND ngày 01/11/2013 về việc Phê duyệt đề án khung các nhiệm vụ bảo tồn nguồn gen tỉnh Tây Ninh giai đoạn 2014–2020. Danh mục các nhiệm vụ bảo tồn nguồn gen thực hiện từ năm 2014 đến năm 2020 gồm 04 nhiệm vụ, trong đó:

+ Nguồn gen cây nông nghiệp (01 nhiệm vụ): “Nghiên cứu phục tráng và bảo tồn một số giống lúa mùa đặc sản của tỉnh Tây Ninh”. Đối tượng: phục hồi, lưu giữ 02 giống lúa (*Nàng nhuận và Bằng tay trắng*), 02 giống nếp (*nếp tóc và nếp hương*) của tỉnh.

+ Nguồn gen thủy sản (01 nhiệm vụ): “Bảo tồn một số gen cá đặc sản tại tỉnh Tây Ninh”. Đối tượng: giống cá cày (*Cyclocheilichthys armatus*), cá ngựa.

+ Nguồn gen động vật hoang dã (02 nhiệm vụ): “Bảo tồn, khai thác và phát triển thằn lằn núi trong điều kiện tự nhiên ở Núi Bà Đen Tây Ninh” và “Bảo tồn, khai thác và phát triển nguồn gen ốc núi trong điều kiện tự nhiên ở Núi Bà Đen Tây Ninh”.

Ngoài ra tỉnh đã triển khai thực hiện một số nhiệm vụ KH&CN cấp tỉnh có liên quan đến nhiệm vụ quỹ gen như:

+ Đề tài “*Điều tra nguồn tài nguyên cây thuốc ở Vườn Quốc gia Lò Gò Xa Mát tỉnh Tây Ninh phục vụ yêu cầu bảo tồn và phát triển*”, kết quả đã xác định được 486 loài có vị thuốc của Vườn Quốc gia Lò gò - Xa mát, trong đó có 18 loài cây thuốc có giá trị bảo tồn theo thang đánh giá của sách đỏ Việt Nam, đã xây dựng vườn cây thuốc trên diện tích 1792 m² và trồng được 56 loài cây thuốc với tổng số cây sống ổn định là 439 cây.

+ Đề tài “*Xây dựng kế hoạch bảo tồn các loài Linh trưởng ở Vườn Quốc gia Lò Gò- Xa Mát tỉnh Tây Ninh*”, kết quả đã ghi nhận được 04 loài linh trưởng

hiện diện tại Vườn quốc gia Lò Gò – Xa Mát là Khỉ đuôi dài, Khỉ đuôi lợn, cu li nhỏ và Chà vá chân đen. Về giám định loài qua phương pháp DNA, kết quả cho thấy tỷ lệ bắt gặp phân của loài Khỉ đuôi dài là cao nhất, tiếp đến là Khỉ đuôi lợn. Đối với các loài khác thì chưa thành công.

+ Đề tài: “*Bảo tồn các loài thú ăn thịt nhỏ ở Vườn Quốc gia Lò Gò – Xa Mát tỉnh Tây Ninh*”. Kết quả đã xác định 06 loài thú ăn thịt nhỏ ở VQG Lò Gò - Xa Mát tỉnh Tây Ninh gồm: chồn đèn (*Herpestes javanicus*), cầy mốc cua (*Herpestesurva*), chồn họng vàng (*Martes flavigula*), cầu vòi hương (*Paradoxurus hermaphroditus*), chồn bạc má (*Melogale personata*) và mèo rừng (*Prionailurus bengalensis*), đã xây dựng 04 Bản đồ vùng phân bố ghi nhận thú ăn thịt nhỏ với tỷ lệ 1:25.000; 04 Bản đồ mô phỏng vùng phân bố với tỷ lệ 1:25.000.

II. Những khó khăn, thuận lợi khi triển khai thực hiện đề án khung về quỹ gen cấp bộ, cấp tỉnh giai đoạn 2012-2019 và những vấn đề chia sẻ nguồn gen.

Tình hình triển khai thực hiện 04 nhiệm vụ bảo tồn nguồn gen tỉnh Tây Ninh trong giai đoạn 2014-2020 phê duyệt tại Quyết định số 2213/QĐ-UBND ngày 01/11/2013 gặp rất nhiều khó khăn trong việc xét giao trực tiếp tổ chức chủ trì nhiệm vụ theo yêu cầu tại Công văn số 2026/BKHCN-CNN, cụ thể như sau:

1. Nhiệm vụ: “**Nghiên cứu, phục tráng và bảo tồn một số giống lúa mùa đặc sản của tỉnh Tây Ninh**”, UBND tỉnh giao Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Tây Ninh chủ trì thực hiện, dự kiến triển khai giai đoạn 2014-2016. Hồ sơ nhiệm vụ này được Hội đồng xét duyệt đánh giá ngày 08/12/2015 và kết quả Thuyết minh nhiệm vụ không đáp ứng yêu cầu đặt hàng. Hội đồng kiến nghị Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn phối hợp với tổ chức có năng lực chuyên môn phù hợp viết lại thuyết minh nhiệm vụ.

Sau khi nghiên cứu kiến nghị của Hội đồng tư vấn, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã gửi văn bản đề nghị không thực hiện nhiệm vụ bảo tồn nguồn gen nêu trên do còn hạn chế về năng lực nghiên cứu khoa học.

2. Đối với 03 nhiệm vụ còn lại của đề án khung các nhiệm vụ Bảo tồn nguồn gen tỉnh Tây Ninh giai đoạn 2014-2020, tỉnh đã phối hợp với Trường Đại học Quốc tế TP. HCM triển khai thực hiện, kết quả vẫn chưa triển khai được:

- Nhiệm vụ: “**Bảo tồn một số nguồn gen cá đặc sản tại tỉnh Tây Ninh**” dự kiến triển khai giai đoạn 2015-2017. Hồ sơ nhiệm vụ này được Hội đồng xét duyệt đánh giá ngày 23/12/2015, kết quả nội dung thuyết minh nhiệm vụ chưa đạt yêu cầu đặt hàng. Theo biên bản họp, Hội đồng đã thống nhất kiến nghị “Chi cục Thủy sản (nay là Chi cục Chăn nuôi – Thú y) thuộc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Tây Ninh phối hợp với Trường Đại học Quốc tế để hoàn chỉnh thuyết minh theo ý kiến đóng góp của Hội đồng để tổ chức họp xét duyệt lại theo quy định.

- Hai nhiệm vụ: “**Bảo tồn, khai thác và phát triển thằn lằn núi trong điều kiện tự nhiên ở Núi Bà Đen Tây Ninh**” và “**Bảo tồn, khai thác và phát**

triển nguồn gen ốc núi trong điều kiện tự nhiên ở Núi Bà Đen Tây Ninh”: đã được Hội đồng xét duyệt nội dung thông qua ngày 04/8/2016 và kiến nghị “Trường Đại học Quốc tế phối hợp với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Tây Ninh, Viện Sinh học Nhiệt đới - Đơn vị có kinh nghiệm nghiên cứu sâu về sinh thái học bảo tồn, phân loại học trong quá trình triển khai thực hiện nhiệm vụ để có phương án triển khai khả thi, nâng cao hiệu quả chuyển giao và ứng dụng kết quả nghiên cứu”.

Tuy nhiên, Trường Đại học Quốc tế đã gửi văn bản đề nghị không thực hiện 03 nhiệm vụ bảo tồn nguồn gen nêu trên với lý do không đảm bảo thời gian và nguồn lực để đáp ứng yêu cầu về tiến độ và mục tiêu của Tỉnh đề ra (*Văn bản số 583/DHQT-TTNC&CGCN*).

UBND tỉnh nhận thấy việc tiếp tục tuyển chọn tổ chức, cá nhân có đủ năng lực để triển khai thực hiện các nhiệm vụ trên ở địa phương là không khả thi do không tìm được tổ chức chủ trì nhiệm vụ đáp ứng yêu cầu theo quy định tại Công văn hướng dẫn số 2026/BKHCN-CNN của Bộ Khoa học và Công nghệ. Ngày 22/11/2017, UBND tỉnh đã gửi văn bản số 3151/UBND-KGVX đề nghị Bộ Khoa học và Công nghệ xem xét việc tiếp tục thực hiện 04 nhiệm vụ bảo tồn nguồn gen nêu trên ở cấp quốc gia để chọn đúng tổ chức, cá nhân có đủ năng lực chủ trì thực hiện nhiệm vụ. Tuy nhiên, đến nay địa phương vẫn chưa nhận được thông tin phản hồi của Bộ KH&CN về việc triển khai các nhiệm vụ trên.

III. Đề xuất xây dựng Đề án khung giai đoạn 2020-2025 và những kiến nghị

1. Đề xuất Danh mục các nhiệm vụ bảo tồn nguồn gen thực hiện từ năm 2020 đến năm 2025 gồm:

- Cấp tỉnh: 03 nhiệm vụ trong đó:

01 nhiệm vụ bảo tồn nguồn gen cây rừng:

+ Đối tượng bảo tồn: Lan Phượng (*Renantheracoccinea*) và Lan Bầu Rượu (*Calanthe*)

+ Mục tiêu: Bảo tồn nguồn gen đang có nguy cơ tuyệt chủng tại khu rừng VHLS Núi Bà tỉnh Tây Ninh

01 nhiệm vụ bảo tồn nguồn gen cây dược liệu:

+ Đối tượng bảo tồn: Dây **Hoàng Đằng** (tên khác: **Thích hoàng Vàng Giang**) (*Fibraurea Recisa Pierre* thuộc họ *Menispermaceae*).

+ Mục tiêu: Phục hồi nguồn gen đang có nguy cơ tuyệt chủng tại Tây Ninh.

01 nhiệm vụ bảo tồn nguồn gen động vật hoang dã:

+ Đối tượng bảo tồn “Gà lôi hông tía (*Lophura diardi*)”.

+ Mục tiêu: phục hồi lại các quần thể trong tự nhiên của Vườn quốc gia Lò gò – Xa mát cho mục tiêu duy trì đa dạng sinh học của hệ sinh thái rừng khô

đặc trưng của Trung Đông Dương. Phục vụ cho chương trình phát triển bền vững của Vườn quốc gia.

- Cấp Quốc gia: 02 nhiệm vụ bảo tồn nguồn gen động vật hoang dã:

+ Đối tượng bảo tồn “Gà tiền mặt đỏ (*Polyplectron germaini*)” và “Công xanh Việt Nam (*Pavo muticus imperator*)”.

+ Mục tiêu: Bảo tồn nguồn gen ngoại vi nhằm hỗ trợ chương trình phục hồi quần thể ngoài thiên nhiên, góp phần thúc đẩy chương trình phát triển bền vững cho Vườn quốc gia Lò gò – Xa mát, trong đó có du lịch sinh thái bền vững và giáo dục cộng đồng.

2. Kiến nghị:

Bộ KH&CN xem xét, cho ý kiến về việc thực hiện 04 nhiệm vụ bảo tồn nguồn gen tỉnh Tây Ninh trong giai đoạn 2014-2020 nêu trên ở cấp quốc gia.

Trên đây là báo cáo kết quả triển khai Đề án khung về quỹ gen cấp bộ, cấp tỉnh giai đoạn 2012 -2019./.

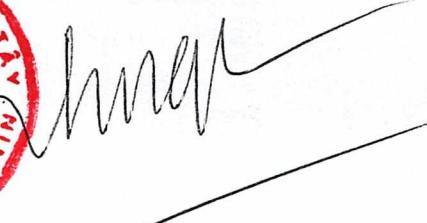
Nơi nhận:

- Bộ Khoa học và Công nghệ (b/c)
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- Sở Khoa học và Công nghệ;
- PCVP Nhung;
- Phòng VX;
- Lưu: VT.VP tỉnh.

Xxx 5

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Thanh Ngọc